



ROMÂNIA
TRIBUNALUL BUCUREȘTI - SECȚIA I PENALĂ
București, B-dul Unirii nr.37, sector 3
Tel.021408.36.00, Fax:021/318.77.22

DOSAR NR. 11515/302/2017

DECIZIA PENALĂ NR. 624/2017
Sedința publică din data de 18.07.2017
Tribunalul constituit din:
PREȘEDINTE: PÂRVU IOSEFINA
GREFIER: POPA LARISA

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat de procuror **Bulet Gina**.

Pe rol se află pronunțarea asupra cauzei penale având ca obiect contestația formulată de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 București împotriva sentinței penale nr. 1369 din data de 08.06.2017 pronunțată de Judecătoria Sectorului 5 București.

Dezbaterile au avut loc în data de 11.07.2017, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie penală, când instanța având nevoie de timp pentru a delibera a stabilit pronunțarea la data de 18.07.2017, când a hotărât următoarele:

TRIBUNALUL

Asupra contestației formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție

Prin sentința penală nr 1369/8.06.2017 pronunțată de Judecătoria sectorului 5 București s-a dispus în baza prev. art 587 c pr pen cu aplic. art 5 c penal cu ref la art 59 și art 60 alin 2 din vechiul cod penal admiterea cererii de liberare condiționată formulată de petentul condamnat

Pentru a pronunța această soluție instanța fondului a reținut în sinteza ca persoana condamnată, în vârstă de ani, se află în executarea unei pedepse de 10 ani închisoare stabilită prin sentința penală nr.701/2013 pronunțată de Tribunalul București, definitivă prin Decizia penală nr 888/8.08.2014 a CAB , pentru săvârșirea, în calitate de autor, a infracțiunii de spălare de bani, prevăzută de Legea nr. 656/2002, faptă comisă în perioada de 31.05.2002-24.11.2003 pedeapsa a carei executare a început la data de 08.08.2014 și urmează să expire la data de 07.08.2024, executarea pedepsei fiind realizată în regim închis.

A reținut totodată instanța fondului ca petentul a lucrat în penitenciar, considerându-i-se executate 387 zile închisoare ca urmare a muncii prestate (.....), în perioada detenției având un comportament adecvat normelor instituționale și beneficiind de mai multe recompense, nefiind sancționat disciplinar niciodată.

A avut în vedere totodată instanța fondului caracterizarea întocmită de Penitenciarul Rahova din care a rezultat că petentul condamnat a fost recompensat de 12 ori, a menținut legătura cu mediul de suport prin intermediul vizitelor și apelurilor telefonice, a avut o atitudine decentă și respectuoasă față de personalul unității, a menținut relații neconflictuale cu celelalte persoane private de libertate. De asemenea, s-a reținut că a câștigat un total de 1882 credite (.....), iar la data de 03.12.2014 a fost selecționat la activități lucrative

Din punct de vedere social s-a reținut că persoana condamnată este, arecopii,, pe durata executării pedepsei a menținut legătura cu familia prin intermediul apelurilor

telefonice și vizitelor, petentul-condamnat participând la Programul de Pregătire pentru liberare.

Evaluarea psihologica a petentului condamnat a concluzionat ca nu exista elemente de risc pe domeniul asistentei psihologice generale si specifice, (retinându-se stabilitate emotionala si adaptabilitate la normele unitatii penitenciare, petentul fiind cooperant).

In raport de disp art 5 NCP si rap la Decizia nr 214/16.06.1997 a CCR instanta fondului a apreciat ca legea aplicabila in prezenta cauza este vechiul cod penal, lege penala in vigoare la momentul savirsirii de catre petentul condamnat a infractiunii pentru care s-a dispus condamnarea sa.

A avut in vedere instanta fondului ca potrivit disp art 59 cod penal 1969:” după ce a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi în cazul închisorii mai mari de 10 ani, condamnatul care este stăruitor în muncă, disciplinat și dă dovezi temerice de îndreptare, ținându-se seama de antecedentele sale penale, poate fi liberat condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei”

În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în alin 1 se ține seama de partea din durata pedepsei care poate fi considerată potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate, situație în care liberarea condiționată nu poate fi acordată înainte de executarea efectivă a cel puțin o treime din durata pedepsei când aceasta nu depășește 10 ani și a cel puțin jumătate când pedeapsa este mai mare de 10 ani.

De asemenea, a retinut instanta că potrivit art. 60 alin. 2 din vechiul C. pen., cei condamnați în timpul minorității, când ajung la vârsta de 18 ani, precum și condamnații trecuți de vârsta de 60 de ani pentru bărbați și de 55 de ani pentru femei, pot fi liberați condiționat, după executarea unei treimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani sau a unei jumătăți în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în art. 59 alin 1.

Instanta fondului a procedat la analiza condițiilor necesare liberării conditionate, cf disp art 59 alin 1 rap la art 60 alin 2 vechiul cod penal concluzionind asupra urmatoarelor aspecte :

- incepind cu data de 24.05.2017, petentul a executat în total 1408 zile (dintre care 387 zile fiindu-i considerate ca executate pe baza muncii prestate și/sau a instruirii școlare și formării profesionale) din cele 5653 zile (10 ani) pe care le avea de executat pentru a deveni propozabil petentul trebuia sa execute cel puțin 1/3 din pedeapsa de 10 ani inchisoare reprezentind 1217 zile, conditie pe care instanta a constatat-o ca fiind indeplinita ;

- analiza modalitatii în care petentului i-au fost considerate drept executate cele 387 de zile, instanta fondului a avut in vedere ca” atributul contabilizării zilelor considerate ca executate pe baza muncii prestate de persoanele condamnate aparține exclusiv administrației penitenciarului, conform art.207 alin. 2 din Regulamentul de punere în aplicare a Legii nr.254/2013 (astfel cum era în vigoare la data acordării beneficiului legal), aceasta fiind autoritatea care dă efect dispozițiilor art.96 alin.1 lit.f din Legea nr.254/2013, prin consemnarea numărului de zile considerate ca executate pe baza muncii în cuprinsul procesului verbal întocmit cu ocazia analizării oportunității liberării condiționate.” A mai avut in vedere instanta fondului ca „potrivit art.96 alin. 2 din Legea nr. 254/2013, reducerea fracțiunii de pedeapsă care este considerată ca executată pe baza muncii sau a instruirii școlare și formării profesionale nu poate fi revocată”. In acest context instanta a concluzionat ca „ din moment ce autoritatea însărcinată cu operarea acestor reduceri nu le poate revoca, cu atât mai mult este oprită intervenția instanței de judecată în cenzurarea modalității de evaluare și contabilizare a numărului de zile considerate executate în condițiile menționate, dispozițiile art.96 din Legea nr.254/2013 de care a beneficiat petentul producindu-si efectele la data la care administrația penitenciarului a constatat prestată munca sau elaborate lucrările științifice, instanta nefăcând directa aplicare a disp. art.96 din Legea nr.254/2013, ci doar validând procedura administrativă desfășurată în cadrul penitenciarului.

- analiza celorlalte doua condiții stipulate in disp art 59 alin 1 cod penal respectiv , **stăruința în muncă și disciplina condamnatului**, - in raport de caracterizarea comportamentului petentului în perioada analizată a executării pedepsei- instanta a retinut ,,

că deținutul a avut un comportament constant pozitiv, o atitudine corespunzătoare normelor instituționale, a participat la diverse concursuri tematice, conferințe și activități sportive, artistice și religioase, având un total de 1882 de credite; .

- cu privire la solicitarea procurorului, de respingere a cererii de liberare condiționată, întrucât petentul a finalizat fără credite un număr de 17 programe educaționale la care a participat, instanța a constatat că 8 dintre acestea sunt activități sportive (...), petentul având o participare consistentă la alt tip de activități educaționale, 48 de programe pe care le-a încheiat și la care a primit credite suficiente pentru a demonstra o îndreptare a comportamentului.;

- relevant, a mai reținut instanța fondului, este faptul că petentul nu a fost sancționat disciplinar niciodată, fiind recompensat de 12 ori, ultimele două recompense fiind aplicate în ultima perioadă supusă analizei, după data respingerii primei cereri de liberare condiționată.;

- cu privire la modalitatea de executare a pedepsei **în regim închis** instanța a concluzionat ca acest aspect nu are **relevanță prin prisma dispozițiilor legale aplicabile în speță**, motiv pentru care nu a ținut seama de aceasta critică invocată (menționând însă ca apărătorul petentului a precizat ca acest regim a fost menținut la solicitarea condamnatului);

Cu privire la argumentele procurorului referitoare la lipsa dovezilor de îndreptare a comportamentului, prin neacoperirea despăgubirilor la care a fost obligat sau prin contestarea „pe orice căi posibile” a laturii civile a hotărârii de condamnare, instanța fondului a concluzionat ca **acesta nu este un criteriu legal de evaluare a comportamentului din detenție**” din această perspectivă analiza presupunând „**observarea conduitei persoanei private de libertate prin raportare la Regulamentul de ordine interioară al locului de detenție, prin evaluarea eforturilor depuse de această persoană în a participa la activități lucrative, educative, morale, religioase, culturale etc.**”.

Concluzia instanței a avut în vedere ca înțelesul expres al normei juridice, - foarte clar statuata în dispozițiile ce reglementează materia – este aceea de a nu extinde sfera noțiunii de „îndreptare a comportamentului” și la ipoteze ce nu au fost avute în vedere de legiuitor la data edictării actului normativ (respectiv la analiza comportamentului prin prisma achitării obligațiilor civile, a cheltuielilor judiciare etc., disp. art.59 din vechiul C.pen. neimpunând o atare condiție).

Pe aceeași linie a argumentării, instanța a apreciat ca nefondate argumentele procurorului referitoare la lipsa dovezilor de îndreptare a comportamentului celui condamnat deduse din împrejurarea că acesta a contestat hotărârea de condamnare (s-a depus în acest sens decizia civilă nr.419/A/5.05.2017 a Curții de Apel București, secția a IV-a). A reținut instanța fondului în acest sens, că orice cetățean beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și are obligațiile prevăzute de acestea. Promovarea unor căi de atac sau a unor acțiuni în justiție se circumscrie accesului liber la justiție potrivit căruia orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, nicio lege neputând îngreui exercitarea acestui drept. Pe de altă parte, - a mai reținut instanța fondului - drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopurilor în vederea cărora au fost recunoscute de lege și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți. În măsura în care instanța civilă ar fi constatat abuzul de drept împotriva petentului se puteau dispune sancțiunile legale, în lipsa unor atari sancțiuni fiind prezumată buna-credință în exercitarea unor acțiuni în justiție.

Dreptul oricărui cetățean, a mai reținut judecătorul fondului, de a promova anumite acțiuni în justiție sau unele căi de atac prevăzute de lege chiar și după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare este o manifestare a dreptului la apărare, dar și o manifestare a libertății de conștiință, căci justițiabilul nu poate fi obligat să-și însușească argumentele cuprinse într-o hotărâre judecătorească. Ceea ce trebuie să recunoască persoana condamnată este forța juridică a hotărârii judecătorești definitive, acestuia fiindu-i interzis să se sustragă de la executarea pedepsei sau să sustragă bunuri de la executarea civilă.,- condiții ce au fost respectate astfel cum a rezultat din documentele depuse la dosar (procesul verbal nr.222/24.05.2017 al comisiei), petentul s-a predat poliției în ziua emiterii mandatului de

executare a pedepsei închisorii și nu au rezultat indicii că ar fi încercat să ascundă sau să sustragă bunuri de la executarea obligațiilor civile, neexistând deci argumente în favoarea ideii că petentul ar fi nesocotit dispozițiile hotărârii de condamnare.

Cu privire la **prestarea unei activități lucrative și/sau de instruire școlară și formare profesională**, instanța a constatat că petentul a desfășurat astfel de activitate pe durata detenției, în acest sens fiind evidențiate în procesul-verbal întocmit de comisie un număr de 57 de zile considerate ca executate pe baza muncii prestate la punctul de lucru curățenie (în perioada ianuarie 2016-mai 2017, dar și anterior, sporadic, în anul 2015), la care se adaugă și un număr de 330 zile considerate ca executate prin publicarea unor lucrări științifice, constatând totodată lipsa antecedentelor penale.

Concluzia finală a judecătorului fondului a fost că liberarea condiționată este un mijloc de individualizare complementară a pedepsei, ce constă în punerea în libertate a condamnatului din locul de deținere mai înainte de executarea în întregime a pedepsei, **sub condiția ca până la împlinirea duratei acesteia să nu mai săvârșească alte infracțiuni**. , nerespectarea acestor dispoziții ar echivala cu „adaugarea la lege dacă ar proceda la o nouă evaluare a gravității faptei comise, mai ales în condițiile în care liberarea condiționată solicitată se referă la o pedeapsă aplicată pentru infracțiuni comise fără violență”

Impotriva acestei soluții a formulat contestație Parchetul de pe lângă ICCJ – DNA – criticând soluția instanței pentru greșita admitere a liberării condiționate a petentului – condamnat

În motivarea contestației s-a precizat că sentința penală nr 1369/2017 pronunțată de Judecătoria sectorului 5 București este netemeinică și pe cale de consecință cererea de liberare condiționată a petentului condamnat este nefondată, trebuind respinsă ca atare.

Preliminar, în deplin acord cu opțiunea instanței fondului, în cuprinsul contestației se precizează că față de data săvârșirii infracțiunilor pentru care a fost condamnat petentul precum și practica constatăată a instanțelor judecătorești, legea mai favorabilă aplicabilă în prezenta cauză este codul penal anterior.

Critica soluției instanței fondului este argumentată de netemeinicia cererii de liberare condiționată concluzie ce rezultă din neîntrunirea în mod cumulativ a tuturor condițiilor prevăzute de lege, în special de disp art 59 alin 1 cod penal „inoportunitatea acordării liberării condiționate în acest moment”, rezultând dintr-o analiză amanunțită și nu formală (sumară) asupra condițiilor legale în care se poate dispune liberarea condiționată. Îndeplinirea formală a condițiilor legale de către condamnat pt. liberarea condiționată nu creează pentru acesta un drept, ci doar o vocație (o posibilitate) lăsată la aprecierea instanței care trebuie să-și formeze convingerea că reeducarea condamnatului se realizează și fără executarea restului de pedeapsă în penitenciar, sens în care a statuat și disp art 5 paragr. 1 lit. a din CFDO.

Convingerea instanței care admite o astfel de cerere trebuie să se realizeze prin identificarea tuturor elementelor de conduită prevăzute expres sau implicit de textul legal, iar în cazul particular al persoanelor condamnate pentru o infracțiune deosebi a celor circumscrise condiției dovezilor temeinice de îndreptare, . Lipsa abaterilor disciplinare nu constituie un element pe care s-ar putea fundamenta liberarea condiționată, lipsa sancțiunilor neputând fi echivalată cu un comportament disciplinat.

Analiza dovezilor temeinice de îndreptare trebuie raportată din alte împrejurări decât cele legate de desfășurarea muncii și privesc îndreptarea, sub aspect moral al condamnatului „Acesta ultima condiție, nu a făcut obiectul analizei judecătorului fondului, instanța rezumându-se la a, constată că petentul a executat fracția prevăzută de lege, dovedind stăruința în munca și disciplina, omitând renunțarea și motivarea concretă a condiției dovezilor temeinice de îndreptare.

Motivarea instanței privitor la dovezile temeinice de îndreptare ale petentului condamnat cu referire expresă la : „atitudine corespunzătoare normelor instituționale, participarea la cursuri tematice, conferințe și activități sportive, artistice și religioase activitate lucrativă pe durata detenției”, contravine logicii juridice și normelor cu privire la calitatea hotărârilor judecătorești în special prin neexaminarea uneia din condițiile legale pentru

dispunerea liberării conditionate respectiv dacă petentul condamnat a dat dovezi temeinice de îndreptare. Pentru a aprecia în mod riguros asupra îndeplinirii acestei condiții – se susține în motivarea contestației – instanța de judecată trebuia să ia în considerare mai multe elemente de fapt, obiective și să cîntărească toate aceste elemente de fapt, respectiv conduită petentului condamnat cu privire la ordinea de drept și la valorile social ocrotite de lege, conduita petentului față de dispozițiile hot. de condamnare în deosebi raportat la acoperirea prejudiciului, regimul de executare a pedepsei la care a fost încadrat, opinia comisiei privind individualizarea regimului de executare din penitenciar, perioada efectiv executată din pedeapsă, raportat la atingerea scopului acesteia.

Modalitatea în care petentul condamnat a obținut zilele cistig ca urmare a publicării unor lucrări „asa-zis științifice”, reprezintă un element important referitor la conduita condamnatului și la aprecierea pe care trebuie să-o facă instanța cu privire la atingerea scopului pedepsei, de îndreptare și reeducare a persoanei condamnate, la dovezile temeinice de îndreptare, argumentație regăsită în două sentințe judecătorești intrate în puterea lucrului de judecată.

De necontestat, se mai susține în contestație, că petentul a fost disciplinat, a fost recompensat de câteva ori, însă nu trebuie ignorat faptul că acesta a fost condamnat la o pedeapsă de 10 ani închisoare pentru o infracțiune de spălare de bani în formă continuată dar și faptul că executarea pedepsei a început la data de 8.08.2014 urmînd să expire la data de 7.08.2024, pedeapsă executată în regim închis.

Îndeplinirea fracției prevăzută de lege s-a realizat doar ca urmare „a unor lucrări științifice redactate într-o manieră care prezintă multe aspecte comune cu înșelăciunea decît cu activitatea științifică”, aspect constat cu autoritate de lucru judecat de două instanțe de judecată. În acest sens se motivează în cuprinsul contestației că 1/3 din pedeapsă de 10 ani închisoare reprezintă 1217 zile iar condamnatul a executat efectiv 1201 zile, calculîndu-i –se 387 zile ca urmare a lucrărilor științifice elaborate și a muncii prestate. De asemenea instanțele au stabilit cu autoritate de lucru judecat că nu există nici o dovadă că lucrările științifice ale petentului condamnat au fost redactate în penitenciar..... Activitatea științifică a petentului condamnat nu reprezintă dovezi temeinice de îndreptare.....

Raportat la condițiile concrete de care petentul a beneficiat în detenție precum și la durata de timp acordată fiecărei lucrări, instanța a constatat că este imposibil ca acestea să fie opere științifice riguros întocmite, care să dovedească că scopul pedepsei a fost atins.

Pe cale de consecință, în acest context, s-a concluzionat în cuprinsul contestației că liberarea petentului din pedeapsă de 10 ani închisoare pt. o infr. care a produs puternice reacții în rîndul societății după numai 2 ani și 9 luni, ar dovedi lipsa de reacție din partea statului român față de cei ce încălcă normele legale.

S-a susținut totodată în cuprinsul contestației că pagubele aduse societății prin corupție trebuie recuperate de la cei vinovați pentru a nu-i pune în situația de a se bucura de „roadele furtului”, acțiune ce ar contribui la descurajarea celor tentați de îmbogățire prin corupție. Legislația națională trebuie modificată de natură a împiedica prevederi favorizante precum prescripție, grație, reduceri ale termenelor de reclusiune.

Faptul că petentul condamnat contestă pe orice cai posibile, dispozițiile la care a fost obligat pe latura civilă urmînd să revizuiască decizia de condamnare reprezintă un aspect care nu poate decît să formeze convingerea instanței că petentul nu s-a îndreptat iar scopul pedepsei nu a fost atins. În acest sens doctrina relevantă s-a exprimat asupra unor criterii de natură a crea convingerea unor dovezi temeinice de îndreptare precum plata despăgubirilor civile, regretul pt. infr. săvîrsită, promisiuni ca după eliberare să depună diligențe pentru reparația prejudiciului produs.

Din actele dosarului rezulta că petentul nu a abordat cu seriozitate cele 17 programe din penitenciar nebeneficiînd de credite, fie că nu a avut prezenta de minim 75% sau calificativul bine la evaluarea finală.

Un aspect importat pe care instanța fondului nu l-a avut în vedere a fost concluzia comisiei din penitenciar care în unanimitate a concluzionat că nu se impune liberarea

conditionata dispunind asupra aminarii acesteia cu inca 5 luni , apreciind ca scopul pedepsei nu a fost atins ,perioada executata fiind foarte scurta.

Concluzia din cuprinsul contestatiei este ca nu se impune liberarea conditionata a petentului condamnat, chiar daca acesta a implinit fractia prevazuta de lege , scopul pedepsei nefiind realizat, impunandu-se ca acesta sa-si intensifice eforturile in privinta formarii unei atitudini de respect fata de valorile sociale si ordinea de drept .

Examinind contestatia formulata de Parchetul de pe lina ICCJ – DNA judecatorul cauzei va retine in esenta urmatoarele :

Prin cererea formulată și înregistrată pe rolul Judecătoria sectorului 5 București la data de 25.05.2017, sub nr. 11515/302/2017, petentul-condamnat a solicitat liberarea condiționată de sub puterea mandatului de executare a pedepsei închisorii nr.....emis în baza sentinței penale nr.701/2013 a Tribunalului Bucuresti, definitivă prin decizia penală nr. 888/A/08.08.2014 a Curții de Apel Bucuresti .

In motivarea cererii formulata petentul a arătat ca la data de11.2016, Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate s-a întrunit pentru a lua în discuție liberarea condiționată pe baza criteriilor consacrate de disp. art. 95 din Legea nr. 254/2013, ocazie cu care a hotărât în unanimitate, amânarea liberării condiționate cu 10 luni, respectiv până la data de 04.09.2017. A precizat totodata că în conformitate cu disp. art. 97 alin. 11 din Legea nr. 254/2013, a formulat cerere de liberare condiționată, care a fost respinsă prin sentința penală nr. 2834/13.12.2016 de către Judecătoria Sector 5 București, fixându-se termen de reiterare a cererii la data de 24.09.2017, hotărâre care a fost atacată cu contestație admisă de Tribunalul București, prin decizia penală nr. 28/C din 10.01.2017 desființând în parte sentința atacată, în rejudecare fiind redus termenul de reiterare a cererii după data de 24.05.2017.

A precizat totodata petentul condamnat ca argumentarea instantei de control judiciar privitor la reducerea termenului de reiterare a cererii de liberare condiționată, Tribunalul București a constat în faptul ca petentul a executat de la data de 08.08.2014, în total, 1220 de zile din pedeapsa aplicată, durată care depășește limita minimă de 1217 zile, reprezentând 1/3 din durata pedepsei; că a dat dovadă de stăruință în muncă, astfel cum a rezultat din actele dosarului, că, pe întreaga perioadă a detenției, a desfășurat activități lucrative, atât muncă fizică la punctul de lucru, cât și muncă intelectuală consacrată de elaborarea a 11 lucrări științifice si că nu a fost sancționat disciplinar, fiind chiar recompensat de 10 ori, apreciind în concluzie că termenul de reiterare de 10 luni era unul prea îndelungat, în condițiile în care lipsea de efect zilele câștig acordate pentru elaborarea lucrărilor științifice, ceea ce ar fi echivalat cu o executare efectivă a fracției de 1/3 din pedeapsă. In conștință, a redus acest termen cu 4 luni, considerând că o amânare de 6 luni reprezintă un termen suficient pentru ca cel condamnat să reconsidere valorile sociale ocrotite de lege și să depună eforturi suficiente în înlăturarea deprinderilor antisociale.

În acest sens, a apreciat petentul că analiza oportunității liberării condiționate după trecerea termenului de reiterare, ar trebui să depindă, în mod esențial, de hotărârea definitivă, la care se adaugă elementele de apreciere ale Comisiei pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, precum și ale magistraților investiți cu soluționarea unei noi cereri de liberare condiționată, aprecieri care trebuie să aibă la bază comportamentul condamnatului după respingerea cererii de liberare condiționată, anterior formulată.

De precizat este faptul ca petentul condamnat se afla la cea de a doua analiza privind liberarea conditionata .

Astfel prin sentinta penala nr 2834/2016 pronuntata de Judecatoria sectorului 5 Bucuresti s-a respins ca neintemeiata cererea de liberare conditionata formulata de petentul condamnat , fixindu-se termen pentru reiterarea cererii la data de 24.09.2017.

Raportat la disp. art. 59 și art. 60 al. 2 din C.p. anterior, instanța de fond a menționat că nu a avut în vedere două dintre argumentele procurorului în ceea ce privește respingerea propunerii de liberare condiționată: faptul că petentul execută pedeapsa în regimul închis precum și faptul că acesta nu a achitat prejudiciul reținut în sarcina sa. Simplul fapt că în urmă

cu câteva luni comisia din cadrul Penitenciarului Rahova a dispus menținerea regimului închis de executare nu constituie un argument în sensul respingerii liberării condiționate, raportat la practica constantă a penitenciarului de a menține regimul închis atunci când pedeapsa rămasă de executat depășește cu mult limita maximă de 3 ani pentru aplicarea regimului semideschis de executare. De asemenea judecătorul fondului nu a avut în vedere nici faptul că petentul nu a achitat prejudiciul, în cauză „nefiind administrate probe privind posibilitatea sau imposibilitatea acestuia de a plăti despăgubirile stabilite de către instanța de judecată.”,concluzionând ca acceptarea unor asemenea argumente cu ocazia soluționării propunerii de liberare condiționate înseamnă a adăuga la lege și a judeca cererea petentului în baza unei legi penale defavorabile acestuia (implicit fiind astfel încălcat imperativul respectării legii penale mai favorabile). In raport de disp art 60 alin 1 cod penal judecătorul fondului a constatat că până la data de 25.11.2016 petentul a executat în total 1220 zile din cele 3653 zile pe care le avea de executat, iar pentru a putea fi liberat condiționat trebuia să execute cel puțin 1/3 din pedeapsă, reprezentând 1217 zile,fiind executata fracțiunea corespunzătoare din pedeapsă pentru a putea beneficia de liberarea condiționată.

Împrejurările redactării lucrărilor au fost examinate din perspectiva unei alte condiții necesare pentru liberarea condiționată respectiv a dovezilor temeinice de îndreptare ,în considerentele hotaririi existind o serie de considerații preliminare cu privire la modalitatea legală prin care o persoană aflată în stare de detenție poate să beneficieze de zile câștig ca urmare a redactării unor lucrări științifice, invocând art. 69-77 din Decizia nr. 619 din 14.10.2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor.

În acord cu concluziile comisiei de liberare condiționată, instanța de fond a apreciat că scopul pedepsei nu putea fi atins la acel moment prin liberarea petentului. Pedeapsa trebuie să aibă și un scop preventiv, prevenția generală ocupând un loc important. Astfel, raportat la funcția de exemplaritate a pedepsei, fiecare cetățean trebuie să fie conștient de consecințele la care s-ar expune în cazul încălcării legii penale. Eliberarea petentului din pedeapsa de 10 ani aplicată pentru o infracțiune care a produs puternice reacții în rândul societății după numai doi ani și 4 luni, în condițiile în care acesta a obținut aproape 1 an de zile câștig ca urmare a redactării unor lucrări științifice în maniera mai sus descrisă, ar fi de natură a avea un efect total opus. Evident, o astfel de măsură nu ar fi de natură a avea un efect descurajant, ba din contră, ar dovedi o lipsă de reacție din partea statului față de cei care încalcă normele legale.

Prin Decizia penală nr 28/C/10.01.2017 pronuntata de TMB s-a admis contestatia petentului condamnat si s-a redus termenul fixat pt reiterarea cererii dupa data de 24.05.2017 .

Instanța de control judiciar a constatat în acord cu instanța de fond ca petentul condamnat a executat, la data de 08/08/2014, 1220 de zile în total, ceea ce depășește limita minimă de 1217 zile, reprezentând 1/3 din durata pedepsei.Cu privire la fracția de 1/3 din pedeapsă compusa din 841 zile efectiv executate la care s-au adăugat 49 zile câștig muncă și 330 zile câștig pentru elaborarea a 11 lucrări științifice, tribunalul a concluzionat că „fracția a fost recunoscută ca fiind îndeplinită și de instanța de fond, iar în prezent, cauza se află în calea de atac promovată doar de contestator, fiind aplicabilă regula **non reformatio in peius** (neagravarea situației în propria cale de atac). Regula este de altfel prevăzută în disp. art. 425¹ al. 4 din C.pr.p. în care se arată că la soluționarea contestației dispozițiile art. 418 (în al. 1 dispunându-se **instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situația mai grea pentru cel care a declarat apel**) se aplică în mod corespunzător.

Constatând îndeplinită condiția obligatorie a executării fracției prevăzute de lege, instanța de control judiciar a analizat oportunitatea punerii în libertate a condamnatului, ținând seama de circumstanțele concrete ale cauzei.in raport de data inceperii executarii 08/08/2014, de faptul ca petentul nu are antecedente penale și se află la prima analiză, propunerea comisiei fiind amânarea liberării condiționată ținând cont de perioada insuficientă pentru atingerea scopului pedepsei.

În privința stăruinței în muncă, instanța de control a retinut că această condiție este îndeplinită, rezultând din actele dosarului că petentul condamnat , pe perioada detenției a

desfășurat activități lucrative – atât muncă fizică la punctul de lucru cât și muncă intelectuală, elaborând 11 lucrări științificeretinind totodata ca nu a fost sancționat disciplinar, fiind recomensant de cca 10 ori .

De asemenea a retinut instanta de control judiciar ca pentru a beneficia de liberare condiționată, un condamnat trebuie să dea dovezi temeinice de îndreptare, care se desprind din buna comportare a acestuia în orice împrejurare, prin îndeplinirea cu conștiinciozitate a oricăror îndatoriri , din respectul față de administrația locului de detenție, față de ceilalți deținuți dar și din alte împrejurari care sa dovedeasca îndreptarea sa din punct de vedere moral . Sub acest aspect, în concordanță cu comisia dar și cu instanța fondului , tribunalul a concluzionat că perioada efectivă executată, de nici ¼ din pedeapsă, respectiv de 841 de zile, nu poate garanta îndreptarea condamnatului sub aspect moral, în sensul înlăturării deprinderilor antisociale ale condamnatului. Participarea condamnatului la programele educaționale nu poate fi considerată de instanță ca dovadă temeinică de îndreptare, având în vedere activitatea anterioară a condamnatului, de cadru didactic universitar, autor al unui număr mare de cărți de specialitate, astfel că participarea condamnatului la aceste programe nu a reprezentat pentru acesta un efort suplimentar în vederea reintegrării sale sociale. In acest context instanta de control judiciar a avut în vedere și poziția publică, exprimată de contestatorul condamnat pe blog-ul personal, din care rezultă că acesta nu a acceptat încă condamnarea, considerându-se nedreptătit, ceea ce reprezintă încă o dovadă că scopul pedepsei nu a fost atins.

Tribunalul a apreciat insa că termenul fixat de reiterare de 10 luni este unul prea îndelungat, lipsind de efect zilnic câștig acordate pentru elaborarea lucrărilor științifice, echivalând cu o executare efectivă a fracției de 1/3 din pedeapsă, motiv pentru care a redus acest termen cu 4 luni considerind că o amânare de 6 luni reprezintă un termen suficient pentru ca petentul condamnat să reconsidere valorile sociale ocrotite de lege.

Important de menționat în cauză este faptul ca in mod unanim s-a concluzionat ca legea penala aplicabila in cauza este legea veche in acord cu Dec CCR nr 214/16.06.1997 dar si cu practica judiciara in materie ,dar si faptul ca in totalitate criticile formulate de procuror vizeaza numai aspecte de temeinicie.

In cauza inimatului condamnat ii sunt aplicabile disp art 60 alin 2 c penal care statueaza in concret ca , cei condamnati in timpul minoritatii , cind ajung la virsta de 18 ani ,precum si condamnatii trecuti de virsta de 60 de ani pt. barbati si 55 de ani pt. femei , pot fi liberati conditionat dupa executarea 1/3 din durata pedepsei in cazul inchisoarii care nu depaseste 10 ani sau a 1/2 in cazul inchisorii mai mari de 10 ani ,daca indeplinesc celelalte conditii pre.de art 59 alin 1 cod penal .

Contestatorul condamnat se află în executarea unei pedepse de 10 ani (reprezentând 3653 zile) inchisoare stabilită prin sentința penală nr.701/2013 pronunțată de Tribunalul București Secția I Penală,defintiva prin Decizia penala nr 888/A/2014 a CAB, executarea pedepsei incepind la data de 08.08.2014 și urmind să expire la data de 07.08.2024, pedeapsa realizata in regim inchis.

Judecatorul cauzei , in acord cu celelate instante investite, in faze diferite ,cu solutionarea acestei spete , va concluziona asupra unora din criticile formulate de procuror ca neînd fondate dupa cum urmeaza :

- modalitatea de executare a pedepsei in regim inchis - nu poate fi un punct de reper in analiza conditiilor liberarii conditionate a petentului din vreme ce disp. art 32 si respectiv 36 din Legea speciala nr 254/2013

statueaza aceasta competenta in sarcina comisiei din penitenciar in raport cu un criteriu obiectiv respectiv **cuantumul pedepsei** ;

- acoperirea prejudiciului – disp cuprinse in art 59 si urm c penal 1969 – lege penala mai favorabila – nu cuprind mentiuni privitor la o astfel de obligatie,analiza lor insemnind o combinatie a dispozitiilor de drept substantial succedate in timp si deci incalcarea principiului aplicarii legii penale mai favorabile.

Critica cuprinsa in contestatia procurorului va fi analizata de judecator si prin dispozitiile cuprinse in hot. de condamnare prin care s-a dispus in temeiul disp art 397 c pr

penala rap la art 249 alin 2 c pr pen luarea masurii de indisponibilizare a sechestrului asigurator in vederea confiscarii speciale a echivalentului in lei a bunurilor mobile si imobile apartinand intimatului condamnat, inclusiv asupra conturilor societăților comerciale la care acesta figureaza ca imputernicit, beneficiar real, asociat sau administrator ce vor fi identificate in cursul punerii in executare a hot de condamnare . Recuperarea acestor creante si identificarea lor prealabila este data in competenta unor institutii ale statului sub coordonarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție

- fractia prevazuta de lege - in mod legal judecatorul cauzei a concluzionat ca pina la data de 24.05.2017 petentul a executat un total de 1408 zile din care : 387 zile executate pe baza muncii prestate si/sau a instruirii scolare si formarii profesionale din cele 3653 zile (10 ani) pe care le avea de executat ;

- actiunile promovate de petentul -condamnat in justitie - se inscriu in linia dreptului oricarui petitioner

de manifestare a dreptului sau de a recurge la institutiile statului pt recunoasterea unui drept sau contestarea unei obligatii ;

- creditele primite ca urmare a programelor educative - petentul condamnat a participat la 8 programe respectiv activitati sportive (pt care nu se acorda credite) si la 48 programe activitati educative pt care a primit credite pt a demonstra indreptarea comportamentului ;

Cu privire la critica modalitatii in care petentului i-au fost considerate drept executate un numar de 387 zile, argumentarea procurorului consta in „ lipsa calitatii stiintifice a lucrarilor publicate dar si redactarea lor in o maniera care prezinta mai multe aspecte comune cu inselaciunea decit cu activitatea stiintifica „ aspect ce ar fi fost constatat cu autoritate de lucru judecat de catre doua instante ... , judecatorul cauzei va retine urmatoarele :

Prima instanta investita cu solutionarea liberarii conditionate a retinut că pentru toate cele 11 lucrări elaborate, petentul a obținut câte 30 de zile câștig, aceste zile fiind acordate prin procesul-verbal al comisiei de liberare condiționată din penitenciar, în baza art. 77 din Decizia nr. 619 din 14.10.2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor. Procesele-verbale ale comisiei de liberare condiționată prin care i s-au acordat petentului zile câștig, acte administrative individuale, se bucură de prezumție de legalitate. Or, atâta timp cât acestea nu au fost desființate, a retinut instanta fondului -în condițiile Legii contenciosului administrativ, instanța nu poate să nu le ia în considerare și să constate pur și simplu că fracția de pedeapsă nu este îndeplinită.

In solutionarea contestatiei procurorul a solicitat si instanta a incuviintat atasarea in dosarul cauzei a notelor interne nr intocmita de chestorul penitenciarelor in care este analizata modalitatea efectuării lucrarilor stiintifice , pontarea petentului condamnat ref. intocmirea lucrarilor si manuscrisele intocmite de acesta privind elaborarea acestor lucrari .

Problema de fond a cauzei este daca aceste lucrari au fost sau nu elaborate in penitenciar in raport cu lipsa dovezilor privind redactarea lor , neexistind corespondenta intre manuscris si lucrarea tehnoredactata numarul de ore lucrate/pontate(doar pentru unele dintre ele) dar si competenta instantei de a verifica / modifica contabilizarea zilelor considerate ca executate de ANP .

In cauza in care s-a pronuntat sentinta penala nr 2834/13.12.2016 la solicitarea judecatorului cauzei Penitenciarul Rahova a comunicat instantei că în perioada 7.02.2014-4.03.2015 nu s-au întocmit tabele de pontaj pentru lucrările științifice redactate de către deținuți, comisia de selecționare pt. activități productive a unității nemaifacind propuneri privind programul și locația desfășurării activității de elaborare a lucrărilor științifice. Conducerea Penitenciarului Rahova a considerat că dispozițiile cuprinse in Decizia nr. 619 din 14.10.2011 nu mai sunt aplicabile odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 254/2013 care prevedeau că se acordă 30 de zile pentru fiecare lucrare redactată. S-a apreciat că, spre deosebire de Legea nr. 275/2006, unde se considerau ca 3 zile executate pentru 2 zile de muncă (în cazul elaborării de lucrări științifice) fiind astfel necesară ținerea evidenței timpului de lucru, o astfel de obligație nu și-ar mai găsi justificarea raportat la noile prevederi legale privind acordarea zilelor câștig (30 de zile indiferent de munca efectiv depusă). Această

practică a încetat la data de 4.03.2015 ca urmare a unei adrese a ANP, prin care s-a transmis că se impunea respectarea exactă a prevederilor Deciziei nr. 619 din 14.10.2011 în ceea ce privește stabilirea programului de lucru și întocmirea tabelelor nominale de pontaj.

Analiza acestei critici cuprinsa in contestatia formulata de procuror trebuie circumscrisa disp. art 207 alin 2 din Regulamentul de aplicare al Legii nr 254/2013 – in vigoare la data inceperii executarii - respectiv disp art 96 lit. f din acelasi act normativ care stabileste atributul exclusiv al ANP de a contabiliza zilele considerate ca executate in regim de detentie . Mai mult decat atat aceasta dispozitie legala trebuie coroborata cu disp cuprinsa in art 96 alin 2 din aceeasi lege care statueaza in mod expres si imperativ :”reducerea fractiunii de pedeapsa care este considerata ca executata pe baza muncii prestate sau a instruirii scolare si formarii profesionale **nu poate fi revocata** .”(disp. legala ce trebuie respectata de judecatorul cauzei) .

De remarcat este faptul ca in cea mai mare masura contestatia formulata de procuror este argumentata pe lipsa dovezilor temeinice de îndreptare privind-l pe petentul condamnat , instanta fondului ,, omitind sa ia in considerare mai multe elemente de fapt obiective precum atitudinea fata de ordinea de drept si valorile sociale ocrotite de lege (celelalte critici fiind analizate punctual de instanta in aliniatele precedente) .

Din aceasta perspectiva judecatorul cauzei va avea in vedere urmatoarele aspecte :

Esenta institutiei liberarii conditionate tine de raspunsul la intrebarea daca aceasta procedura este un drept al persoanei condamnate sau o posibilitate acordata de lege acesteia. Ultimul raspuns ar putea fi justificat prin sintagma „**poate fi dispusa**” folosita de legiuitor in partea introductiva a art. 59 si 60 cod penal anterior si in actuala reglementare , ca si prin trimiterea la convingerea creata instantei nationale apta sa determine admiterea solicitarii.

Curtea Europeana a Drepturilor Omului s-a pronuntat in sensul ca art. 5 prg. 1 lit. a) din Conventie nu garanteaza beneficiul unei legi de amnistiere sau de liberare conditionata, cu exceptia situatiei in care, potrivit dreptului national, instantele nationale sunt obligate sa aplice aceasta masura oricarei persoane care indeplineste conditiile prevazute de lege .

Astfel, indeplinirea unor criterii specifice, enumerate in legea nationala, trebuie sa conduca, alaturi de executarea efectiva a unei parti din pedeapsa, la beneficiul liberarii, rolul instantei fiind acela de a verifica indeplinirea acestor conditii, in general si in particular.

In practica judiciara in materie sunt intilnite situatii in care , desi indeplinite conditiile si criteriile prevazute de lege, judecatorul poate refuza aplicarea acestei masuri doar pentru ca nu si-a format convingerea ca persoana condamnata se poate reintegra in societate. Criteriul potrivit caruia **instanta are convingerea ca persoana condamnata s-a îndreptat si se poate reintegra in societate**” este evident ca nu are legatura cu persoana condamnata, ci doar cu atributul judecatorului cauzei de a forma aceasta convingere .

Instanta de judecata investita cu o cerere sau propunere de liberare conditionata nu isi poate fundamenta convingerea pe acest argument al caracterului facultativ, ci va raporta criteriile legale la situatia persoanei condamnate si va analiza actele aflate la dosarul cauzei, apreciind dacă prin executarea fracției obligatorii de pedeapsă, persoana condamnata a dobândit vocație la acordarea beneficiului liberării condiționate, precum si daca, în funcție de celelalte criterii stabilite de lege, este oportună acordarea liberării condiționate.

REC (2003) 22 a Comitetului de Ministri privind – „Acordarea liberarii conditionate” – **stabileste cerintele ce trebuie indeplinite de sistemul de liberare conditionata** - judecatorul cauzei urmind a avea in vedere perioada minimala ce urmeaza a fi executata de detinuti ,personalitatea detinutului si conditiile sociale si economice de care acesta dispune pentru o reinsertie sociala , accesibilitatea programelor de reintegrare din penitenciar, nivelul de siguranta pentru a deveni cetateni supusi legii .

In lumina aceleiasi REC (2003) 22 , nimic din cele expuse anterior nu ar putea permite, chiar si numai din perspectiva dreptului national, respingerea unei propuneri sau cereri de liberare conditionata, ca urmare a unor circumstante privind fapta pentru care persoana a fost condamnata si, cu atat mai putin, a unor elemente ce definesc pericolul social generic al infractiunii respective. Liberarea conditionata nu este un prilej pentru rejudecarea cauzei si nici nu permite modificarea fractiilor prevazute de

lege prin transformarea acestora in conditii suplimentare pentru acordarea liberarii. De aceea, intr-o astfel de procedura, cererea nu ar putea fi refuzata pe motiv ca partea din pedeapsa executata efectiv ar fi prea mica, desi limita impusa de lege este respectata.

In raport cu toate aceste considerente judecatorul cauzei va constata ca instanta fondului a analizat conduita condamnatului prin prisma activitatilor educative ,culturale si de consiliere psihologica la care acesta a participat ,recompensele si creditul primite in detentie ,lipsa sanctiunilor disciplinare dar si instruirea scolara a acestuia ,lipsa antecedentelor penale ,concluzionind in mod legal si temeinic in sensul admiterii cererii de liberare conditionata .

Pe cale de consecinta in temeiul disp. art 425/1 alin 7 pct 1 c pr pen. se va respinge ca nefondata contestatia formulata de Parchetul de pe langa ICCJ _ DNA impotriva sentintei penale nr 1369/8.06.2017 pronuntata de Judecatoria sectorului 5 Bucuresti .

Se va dispune punerea de indata in libertate a petentului condamnat daca nu este arestat in alta cauza .

Cheltuielile judiciare vor ramine in sarcina statului .

**PENTRU ACESTE MOTIVE
DECIDE:**

In baza prev. art 425/1 alin 7 pct 1 c pr pen respinge ca nefondata contestația formulata de Parchetul de pe langa ICCJ _ DNA împotriva sentinței penale nr 1369/8.06.2017 pronunțata de Judecătoria sectorului 5 București .

Dispune punerea de indata in libertate a petentului condamnat daca nu este arestat in alta cauza.

Cheltuielile judiciare ramn in sarcina statului.

DEFINITIVA.

Pronuntata in sedinta publica azi 18.07.2017.

**PREȘEDINTE
PÂRVU IOSEFINA**

**GREFIER
POPA LARISA**

Red./Tehn. PI
2ex/20.07.2017

STIRIPES